

عنوان مقاله:

تأثیر کوتاه مدت آتش سوزی بر خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک و پوشش گیاهی گززارهای تالاب قره قشلاق، استان آذربایجان شرقی

محل انتشار:

دوفصلنامه بوم شناسی جنگل های ایران، دوره 12، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

جواد اصلانی - Department of Forestry, Faculty of Natural Resources, Urmia University, Urmia, Iran

عباس بانج شفیعی - Department of Forestry, Faculty of Natural Resources, Urmia University, Urmia, Iran

هادی بیگی حیدرلو - Department of Forestry, Faculty of Natural Resources, Urmia University, Urmia, Iran

خلاصه مقاله:

چکیده مسیوط مقدمه و هدف: آتش سوزی از مهم ترین عوامل بوم شناختی است که می تواند عملکرد بوم سازگان های طبیعی را تغییر دهد. آتش یکی از مهمترین وقایع طبیعی است که بوم سازگان- های جنگلی را تهدید می کند. شدت و فراوانی آتش سوزی های جنگلی به دلیل افزایش جمعیت در مناطق آسیب پذیر و اثرات تغییرات آب و هوایی جهانی، روزانه در حال افزایش است. این عامل علاوه بر اینکه باعث تلفات جانی و مالی می شود، تهدید بزرگی برای شرایط متعادل اکولوژیکی پوشش های گیاهی و حفاظت از محیط زیست است. هر ساله هزاران آتش سوزی در اراضی طبیعی در سراسر جهان فاجعه هایی را به وجود می آورد که قابل اندازه گیری و توصیف نیستند. این موضوع برای سال ها مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. در این پژوهش، با توجه به اهمیت حفاظت و توجه بیش از پیش به تالابها و خدمات این بوم سازگان در زمینه تداوم حیات بشر و تنوع بالایی از گونه های گیاهی، بررسی حریق رخ داده در سال ۱۴۰۰، شرایط ایجاد آن و تأثیر آن بر ویژگی های خاک شناسی و پوشش گیاهی تالاب قره قشلاق بناب در آذربایجان شرقی مهم ترین هدف این پژوهش را شامل می شود. مواد و روش ها: به منظور بررسی تأثیر آتش سوزی بر ویژگی های خاک شناسی و پوشش گیاهی تالاب قره قشلاق، محدودی ای در حدود چهار هکتار از تالاب که در تاریخ ۱۶ فروردین ۱۴۰۰ و به تعداد دو مرتبه و در دو بازه زمانی مختلف (ساعت ۱۵:۳۰ و ۱۹:۳۰) مورد حریق قرار گرفته بود به عنوان منطقه سوخته انتخاب شد. به علاوه، منطقه ای در مجاورت این منطقه با وسعت مشابه و با رعایت فاصله مناسب از منطقه سوخته به عنوان منطقه شاهد (نسوخته) انتخاب شد. برای نمونه برداری پوشش گیاهی از یک خط نمونه در طول این مناطق استفاده شد. با در نظر گرفتن اینکه پوشش گیاهی به صورت انبوه گز (sp. Tamarix) است در هر منطقه (آتش سوزی شده و شاهد) برای ثبت مشخصات ارتفاع درختچه ها، قطر یقه و قطر برابر سینه پایه اصلی جست گروه، قطر کوچک و بزرگ تاج، تعداد جست های جست گروه، سالم بودن یا نبودن و وجود آفت از ۴۰ قطعه نمونه مستطیلی شکل (در مجموع ۸۰ قطعه نمونه) به مساحت تقریبی ۱۰ متر مربع (۲×۵ متری) با فاصله ۲۰ متری از هم استفاده شد. برای اندازه گیری درصد پوشش علفی نیز از یک قطعه نمونه یک مترمربعی در مرکز قطعات نمونه استفاده شد. همچنین به منظور اندازه گیری ویژگی های فیزیکی شیمیایی خاک مانند اسیدیته، هدایت الکتریکی، کربن آلی، درصد آهک، درصد رس، سیلت و شن، پتاسیم قابل جذب و فسفر قابل جذب در هر منطقه پنج قطعه نمونه به صورت تصادفی انتخاب و از مرکز آن یک نمونه خاک از عمق صفر تا ۱۰ سانتی متری برداشت شد. به منظور تجزیه و تحلیل های آماری پس از بررسی نرمال بودن پراکنش داده ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، مقایسه بین میانگین مشخصات کمی پوشش گیاهی و ویژگی های خاک شناسی در دو منطقه سوخته و شاهد از آزمون های من ویتنی و t مستقل استفاده شد. همچنین برای بررسی مهم ترین ویژگی های پوشش گیاهی و خاک در اثر وقوع حریق، از تجزیه مولفه های اصلی استفاده شد. یافته ها: نتایج نشان داد میانگین ...

کلمات کلیدی:

Fire, Lagoon, Principal component analysis, Tamarix, آتش سوزی، تالاب، تجزیه مولفه های اصلی، گز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2001150>

